A°. 1835. N°. 55.

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag den 7 Mei.

FRANKFORT, den 3den Mei.

Een berigt uit het Pruissische, van den 24sten April, behelst het volgende: « Sedert de aftreding van sir *Robert Peel* is de hoop op de eindelijke schikking van de Belgisch-Hollandsche geschillen merkelijk verminderd. Men twijfelt thans bijna aan eene bepaalde afdoening derzelven, en vreest, dat het *status quo*, hetwelk voor beide landen uiterst nadeelig is, nog zal moeten voortduren. De Koning der Nederlanden verlangt alleenlijk te weten, waaraan hij eigenlijk is en heeft reeds bij herhaling op eene beslissing aangedrongen; doch hij wil niet, dat de reeds gedane opofferingen nog vermeerderd en de belangen van Belgie meer dan die van Holland zullen behartigd worden. Te Berlijn is men het hiermede eens, en als *Peel* in het bewind was gebleven, zou men getracht hebben om aan de hangende geschillen een einde te maken. Doch hoe zulks thans tot genoegen van het Haagsche kabinet zou kunnen geschieden, kan men niet berekenen, vermits zoolang lord *Palmerston* de buitenlandsche zaken van Engeland bestuurde, er steeds ten nadeele van den Koning der Nederlanden werd geprotocolliseerd, en dit bij de tegenwoordige zamenstelling van het kabinet vermoedelijk weder het geval zijn zal. Intusschen moet er wat gedaan worden, en de mogendheden van het vasteland zullen zich gewis met deze zaak ernstig bezig houden. Men is, zoo als men verzekert, te Berlijn voornemens, om met de hoven van Petersburg en Weenen thans reeds daaromtrent in overleg te treden, en, naar men verneemt, zijn van deze zijde openingen gedaan, waarop eerlang antwoord verwacht wordt. Maar niet alleen Holland verwekt bij ons groote belangstelling, maar ook het Pyreneesche schiereiland, hetwelk al de gruwelen van den bloedigsten burgerkrijg te verduren heeft. Dat zonder vreemde tusschenkomst de jammerlijke toestand van Spanje zal voortduren en steeds erger worden zal, is ten laatste duidelijk geworden. Men zal dus wel tot zoodanige tusschenkomst moeten overgaan, de vraag is slechts, op welke wijze en ten wiens behoeve uitsluitend? Uit de zending van lord *Elliot* was af te leiden, dat men don *Carlos* zou ontzien, doch de Koningin uitsluitend begunstigen, en ten aanzien van Spanje stiptelijk in den geest van het viervoudig verbond handelen zoude. Dit zou, toen don *Carlos* eerst in Spanje te voorschijn trad, doelmatig, misschien verdienstelijk geweest zijn; doch nu de opstand zoo uitgebreid en magtig is geworden, nu het twijfelachtig schijnt, op welke zijde de overwinning zonder vreemden bijstand blijft, zou het de geweldigste willekeur zijn, indien men, zonder op de gezindheid des lands acht te slaan, aan de Spanjaarden de wet zou willen voorschrijven en hen dwingen, om zich van de mannelijke troonsopvolging te ontdoen en het koninklijke statut zonder tegenspraak aan te nemen, of ook omgekeerd, don *Carlos* te huldigen en de Koningin te verjagen. Het eene zoo wel als het andere zou bezwaarlijk te volvoeren zijn, en toch zal er ten laatste geen andere keus overblijven, dan door geweld van wapen en voor den eenen of anderen pretendent te beslissen. Alle pogingen tot schikking waren tot dus verre vruchteloos, omdat zij voornamelijk ten doel hadden om persoonlijke belangen te bevorderen, terwijl de beginselen en de wezenlijke belangen des lands daarbij weinig in aanmerking kwamen. Zich daaromtrent te verstaan, en zulks in het wezenlijk belang der Spanjaarden te regelen, schijnt derhalve bovenal noodzakelijk, alvorens billijkerwijze tot beslissende maatregelen kan overgegaan worden. Uit dit oogpunt beschouwt men de zaak te Berlijn, en men wil het beproeven, zijnen invloed dáártoe te bezigen, dat het koninklijk statut in Spanje behouden, maar onder bestuur van den regtmatigen erfgenaam van *Ferdinand VII* doelmatig ontwikkeld worde, juist zoo als men gewenscht had, de hervormingen in Engeland, alleen door een tory-ministerie bewerkstelligd te zien. Men moet afwachten, of deze beschouwing door alle belanghebbenden goedgekeurd wordt, en of zij zoo gemakkelijk toegepast kan worden, als men schijnt te hopen. Zeker is het, dat men zal trachten de Koningin-Regentes tot eene overeenkomst over te halen.

— Uit Weenen wordt geschreven, dat Zijne Majesteit de Keizer zich den 27sten April voor de eerste maal sedert zijne troonsbeklimming openlijk voor eene groote vergaderde menigte heeft vertoond. Een regement husaren, dat een ander regement ligte ruiterij van het garnisoen van Weenen moest vervangen, zou door den Keizer op het glacis der stad in oogenschouw genomen worden. Op het bepaalde uur kwam de Keizer te paard in galop aanrijden, verzeld van zijnen broeder den aartshertog *Frans Karel*, zijnen adjudant en de lijfwacht. Daarop volgden drie rijtuigen, in het eerste van welke zich H. M. de Keizerin met de aartshertogin *Theresia*, dochter van aartshertog *Karel*, bevond. De menigte was van oogenblik tot oogenblik aangegroeid, en toen, na het defileren des regements, de monarch aan het hoofd van zijn gevolg midden door het volk naar de burgt terugkeerde, ging er een algemeen gejuich op, hetwelk niet ophield tot Z. M. zijne appartementen bereikt had. Het zien van de bloeijende gelaatskleur van den monarch verwekte algemeene blijdschap.

— Volgens berigten uit Alexandria, tot den 28sten Maart, scheen de pest eenigzins af te nemen, althans was het getal dagelijksche sterfgevallen weder verminderd.

— Professor *Zahn*, die tegenwoordig in persoon de uitgravingen van Pompeji onderzoekt, heeft onder anderen berigt gegeven van een kostbare vond, aldaar onlangs gedaan, namelijk van veertien zilveren vaten en een schat van muntstukken, waaronder 29 gouden stukken van den eersten Keizerstijd. De meeste kunstwaarde hebben twee groote zilveren vaten. Het zijn bekers met twee handvatsels, vijf duim hoog en vijf duim in diameter, rondom met hooggedreven beeldwerk versierd, amors en centauren met landelijke en bachantische eigenschappen voorstellende, in plan en uitvoering even uitmuntend.

LONDEN, den 2den Mei.

Aan het bureau van buitenlandsche zaken is gisteren namiddag een kabinetsraad gehouden, die derdehalf uur geduurd heeft, maar welken lord *Russell* niet heeft kunnen bijwonen, als thans, ter zake van zijne herkiezing voor South Devon, afwezig. Vrijdag zijn daartoe te Exeter de kiezers zamen gekomen, en zoowel door lord *Russell* als door zijnen mededinger Mr. *Parker*, toegesproken. Eerstgemelde, die door de aanvaarding van den post van minister van binnenlandsche zaken zich aan eene nieuwe verkiezing als lid van de kamer der gemeenten moet onderwerpen, heeft bij die gelegenheid zich vooral getracht te zuiveren van de tegen hem bestaande bedenking, als of hij aan den leiband van *O'Connell* gaan zou, en ronduit verklaard, dat lord *Melbourne* en het tegenwoordige kabinet geenerlei overeenkomst met *O'Connell* getroffen hadden; dat echter, wanneer zij eenen billijken, voor Engeland weldadigen en voor Ierland bevredigenden maatregel voorstelden, dien niet konden laten varen omdat de naam van *O'Connell* op de lijst der ondersteuners voorkwam; dat wijders niemand, buiten misschien lord *Stanley*, sterker dan hij (lord *Russell*) kon geijverd hebben tegen *O'Connell* in diens ontwerpen van afscheuring en andere welke hij als nadeelig voor het land beschouwde. Door zich aldus als een waar voorstander van de Engelsche en Protestantsche belangen voor te doen, hoopt lord *Russell* zijne herkiezing, die op Maandag aanstaande bepaald is, te verzekeren.

Mr. *O'Connell* heeft ondertusschen, naar eenige bladen stellig verzekeren, reeds eene proeve van deszelfs invloed op het jongst gevormd kabinet en in het bijzonder op lord *Melbourne* zelven gegeven, namelijk door den nieuw benoemden vice-secretaris van staat van Ierland, den heer *W. Gossett*, over wien gezegde *O'Connell* ontevreden was, uit bewuste betrekking te doen ontslaan, en daarentegen den luitenant *Drummond*, vroeger lord *Althorp's* bijzonderen secretaris, in zijne plaats te doen aanstellen.

— Uit het verslag, op gisteren door den lord-majoor dezer hoofdstad, bij gelegenheid van de jaarlijksche bijeenkomst van de vrienden en belanghebbenden bij het hier bestaande ziekenhuis voor behoeftige kinderen, gedaan, blijkt, dat in dit liefdegesticht, hetwelk onder de bijzondere bescherming van HH. MM. staat, en in hetwelk kinderen van het eerste tijdstip van hunne geboorte tot hun veertiende jaar toegelaten worden, reeds sedert de 20 jaren van deszelfs bestaan, 121,000 behoeftige zieke kinderen opgenomen zijn geworden, van welke niet minder dan 115,000 kinderen tot volmaakte gezondheid hersteld zijn geworden.

Van den 3den Mei.

De heer *O'Connell* is weder voor den dag gekomen met eenen openbaren brief aan zijne Iersche landgenooten. Dit stuk luidt in den aanhef aldus:

« Een nieuw tijdperk is voor Ierland begonnen. Er is een bewind gevormd, dat zoo wel door deszelfs standvastige grondbeginselen als

door deszelfs staatkundige *belangen* verpligt is, *regtvaardigheid* jegens het volk van Ierland te betoonen. Dit is alles wat wij noodig hebben. Ik verklaar nu, dat ik de ... ondersteuner van dat bewind ben. Ik heb 's Konings ministers mijne ongekochte, onkoopbare, onvoorwaardelijke ondersteuning toegezegd. Ik ben omtrent geene voorwaarden met hen overeengekomen. Het is mij genoeg, dat hunne staatkundige belangen en beginselen geheel verknocht zijn aan het betoon van regtvaardigheid jegens mijn geboorteland. De rust, voorspoed en vrijheid van Ierland schijnen mij wederkeerig toe, verknocht te zijn aan de instandhouding van het tegenwoordige ministerie.» — Vervolgens noemt de heer *O'Connell* de voordeelen op, die hij van het tegenwoordige ministerie verwacht, en daaronder vermeldt hij de volgende punten: Ierlands bevrijding van het bestuur van deszelfs bittere vijanden; de zuivering van de regterlijke magt in Ierland; het aanwenden van een gedeelte der inkomsten van de protestantsche Kerk tot andere dan kerkelijke aangelegenheden; het vooruitzigt op eene geheele afschaffing der tienden; eene hervorming der corporatiën; — enz.

Daarna weidt hij uit over de heerschzuchtige onderdrukking door Engeland, waaronder Ierland zeven eeuwen gezucht heeft, en verkondigt hij, dat Ierland thans van die tirannij ontslagen is door het nieuwe bewind. Ten aanzien der opheffing van de Unie verklaart hij, dat men nu eene afdoende proef van de vereeniging tusschen Groot-Brittannie en Ierland zal nemen; — dat, indien deze proef goed uitvalt, Ierland al datgene zal verkrijgen, wat hij van de opheffing der Unie verwachtte, en dat men dan in de voortdurende vereeniging zal berusten; maar dat, indien de proef mislukt, Ierland de opheffing der Unie zal eischen met *eene donderende stem*, die weerklank zal vinden bij alle weldenkenden in Engeland.

— Naar men meldt, heeft lord *Alvanley* den heer *O'Connell* tot een tweegevecht uitgedaagd, in geval deze laatste zekere beleedigende uitdrukkingen, die hij in het parlement jegens hem gebezigd heeft, niet intrekt.

PARYS, den 3den Mei.

Het hof der pairs is gisteren vergaderd geweest, om vooraf eenige punten te regelen, betrekkelijk het groote proces, dat den 5den zal beginnen. De vergadering was talrijk; er waren 137 pairs tegenwoordig. De president, de heer *Pasquier*, heeft 37 brieven medegedeeld van leden, die verklaren de teregtzitting niet te kunnen bijwonen. De verschooningen wegens staat van gezondheid zijn aangenomen. Maar er waren ook eenige brieven onder, waarbij staatkundige redenen waren opgegeven. Daarover is eene zeer levendige beraadslaging ontstaan. De heer *Raymond de Berenger* gaf bij zijnen brief te kennen, dat het hof, naar zijn inzien, onbevoegd was. De heer *de Dreux-Brezé* verklaarde bij den zijnen, dat al mogt de staat zijner gezondheid het hem veroorloven, hij nogtans zou oordeelen aan dit proces geen deel te moeten nemen, omdat hij het als hatelijk en onstaatkundig beschouwt. Sommige leden oordeelden, dat deze brieven openlijk door het hof gegispt behoorden te worden; maar ten laatste is goedgevonden, dat de president aan degenen, die zulke redenen opgaven, zou te kennen geven, dat hunne verschooning niet was aangenomen. Opmerkelijk was inzonderheid de brief van den maarschalk *Soult*, die eenvoudig meldde, dat hij naar zijn landgoed was vertrokken. — Vervolgens is beraadslaagd over de vraag, of de ministers, die leden van de kamer der pairs zijn, geen regt zouden hebben, om tot dit proces zitting te nemen? Het hof beslist, dat deze ministers daartoe allezins regt hebben. Drie ministers verkeeren in dit geval. — Vervolgens heeft het hof goedgekeurd de beschikkingen van den president *Pasquier*, ten aanzien der verdedigers van de beschuldigde republikeinsche oproermakers, volgens welke beschikkingen geene andere dan advocaten als verdedigers zullen toegelaten worden, behalve de vaders of broeders der beklaagden. Het hof heeft ook begrepen, dat hetzelve de van ambtswege benoemde advocaten zou kunnen noodzaken om de debatten bij te wonen; doch besloten om van dit regt geen gebruik te maken. — De kamer der pairs zal nu twee dagen in de week, Maandag en Donderdag namelijk, aan wetgevende werkzaamheden toewijden, en de overige vier werkdagen als hof zitting houden.

De advocaten van Toulouse en Marseille hebben zich vereenigd met de gevoelens der advocaten van Parijs, opzigtens de koninklijke ordonnantie van 30 Maart.

Het koninklijke geregtshof te Rouen zal uitspraak doen over de verklaring, door de advocaten van die stad openbaar gemaakt.

— De nationale garde is geroepen geworden, om gedurende het aanstaande groote proces dienst te doen, ter bewaring van de openbare rust. Het schijnt, dat zij tegen deze moeijelijke dienst nog al bezwaren heeft, en de *Temps* meldt heden, dat bij het 5de legioen, daartegen een protest is geteekend door 152 personen, onder welke 2 kapiteins, 8 luitenants, 12 serjanten en 13 korporaals.

— De Koning heeft aan de ministers *de Broglie*, *Guizot*, *Humann* en *Persil* het grootkruis van het legioen van eer verleend.

— De dagbladen behelzen de aanspraken, door het diplomatieke ligchaam en onderscheiden autoriteiten bij gelegenheid van 's Konings naamdag gedaan, en de antwoorden, daarop door Z. M. gegeven. Het antwoord op de aanspraak van het diplomatieke ligchaam luidt aldus:

«Ik betuig u mijnen dank voor de geuite wenschen. Met genoegen zie ik de welvaart van Frankrijk toenemen, naarmate de vijanden van orde alle hoop en middelen verliezen om ze te verstoren. Gij weet hoe het behoud van den algemeenen vrede het bestendig doel mijner pogingen was, en ik erken gaarne met u, dat de eendragt, onder alle souvereinen heerschende, een onderpand is van de handhaving van dezen voor alle staten zoo onschatbaren vrede, en het vertrouwen versterkt, hetwelk de ware grondslag van het welzijn en de welvaart der volken uitmaakt.»

— De jongste berigten van de Spaansche grenzen behelzen eene proclamatie van den generaal *Valdez* ter aanmoediging van de armée der Koningin. Alle officieren, kadetten en onder-officieren, die van den 1sten Januarij aan den oorlog over de Ebro deel genomen, en zich door ijver en volharding onderscheiden hebben, worden in rang verhoogd.

— Men spreekt van een bloedig gevecht, dat bij Alsasua tusschen een aantal troepen der Koningin en van don *Carlos* heeft plaats gehad, dat 20sten April begonnen is en vier dagen geduurd heeft. Men weet echter niet welke partij zich de overwinning kan toeschrijven. Er is, zegt men, veel volks aan weerszijde verloren.

BRUSSEL, den 5den Mei.

Het hof van appèl te Brussel heeft uitspraak gedaan over het beroep van de stedelijke regering van Brussel, wegens het tegen haar geslagen vonnis tot schadeloosstelling voor gedane plunderingen.

Het hof van appèl verklaart, dat, vermits de natie het regt had om op te staan en volksoploop het noodzakelijk gevolg van opstand is, er geene verantwoordelijkheid kan bestaan wegens hetgeen het gevolg is der uitoefening van een regt.

— Een der dagbladen klaagt, dat de minister van financien zoo slecht zijn woord houdt. Zoo had hij beloofd, dat er geene vermeerdering van belastingen zou plaats hebben, en weinig tijds daarna, toen men beangst werd, voor eenen vijandelijken inval der Hollanders, droeg hij eene verhooging van 10 ten honderd op alle belastingen voor. Daarop beloofde hij weder, dat deze belasting niet meer zou geheven worden, als er geen inval meer zou te duchten zijn, en nu gaat men evenwel nog dagelijks met die heffing voort.

's GRAVENHAGE, den 5den Mei.

Gisteren zijn HH. MM. de Koning en Koningin, benevens de verdere leden van het koninklijk gezin, van Amsterdam in deze residentie teruggekeerd. Na de ophanden zijnde kermis alhier, zullen HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* de reis naar Petersburg, en H. K. H. de Prinses *van Oranje* die naar Zwitserland aannemen.

— Men verzekert thans stellig, dat de Sardinische gezant aan ons hof, graaf *Rossi*, dezer dagen naar Frankfort zal vertrekken.

— Te Geneve is op het laatst der vorige maand overleden *J.* baron *Fagel*, lid van den raad van state, en kommandeur der Orde van den Nederlandschen Leeuw. Hij is de broeder van den baron *R. Fagel*, die met eene buitengewone zending naar het hof van Weenen belast is, en baron *H. Fagel*, die zich te Londen ophoudt.

— Door Z. M. is tot lid van den raad van state benoemd *H.* baron *Collot d'Escury van Heinenoord*, lid, en laatstelijk voorzitter, der Tweede Kamer.

VLISSINGEN, den 1sten Mei.

Den 28sten April is eene sloep van de kanonneerboot No. 42, gekommandeerd door den luitenant ter zee der 1ste klasse *Verdooren*, onder zeil zijnde om eenige schepen te praaijen, en door den toenemenden noordoostelijken wind en de zware eb, niet aan boord kunnende komen, niettegenstaande alle moeite tot adsistentie aangewend is, den ... des morgens, bewesten de haven van Breskens, half ... gezonden, zonder dat men op dit ... pen, bestaande uit den matroos der 2de klasse, ... *J. F. Unterhost*, en de matrozen der 3de klasse *W. Moster* en *W. van Thiel*, geworden is; naar alle waarschijnlijkheid echter, hebben zij in de golven hun graf gevonden.

AMSTERDAM, den 5den Mei.

Beurs van den 4den Mei.

Holland. 2½ pCt. In dit effekt is heden zeer veel handel gedreven; er toonden zich daarin belangrijke koopers voor Engelsche rekening en de prijs klom allengskens tot 57⅞ op en hield zich daarop goed staande. In 5 pCt. is weinig handel gedreven en hebben dezelve hun laatstvorig standpunt gehouden; 102⅞ à 13. Kansbiljetten gezocht voor binnenlandsche rekening; van 26⅞ tot 27 opgeklommen, doch 26⅞ gebleven bij eenige

gen omzet. In beide sijndikaat gaat zeer weinig om; oude bleef $95\frac{5}{8}$ en nieuwe $81\frac{3}{4}$.

Spanje. 5 pCt. perpetuelen 50 à $\frac{1}{8}$; dito 3 pCt. $31\frac{1}{4}$ à $\frac{3}{8}$; obligatien cortes $50\frac{3}{8}$, derzelver coupons 33, alles bij zeer trage affaire. Levendig intusschen was de handel in uitgestelde; dezelve openden $20\frac{7}{8}$, vielen terug tot $20\frac{5}{8}$, klommen weder tot 21 en bleven tot dezen koers gezocht.

Rusland. Oude Russen $104\frac{3}{8}$; dito nieuwe $104\frac{3}{4}$; naar Russen van 1831 en 1833 was vraag en heeft de koers zich op $99\frac{3}{4}$ à $\frac{7}{8}$ gesteld; roebels gezocht $70\frac{7}{8}$, 71, $71\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$, $71\frac{1}{16}$ gebleven bij eenige omzetting.

Oostenrijk. De vraag naar alle Oostenrijksche schuldbrieven blijft aanhouden; voor 5 pCt. metalliken is $100\frac{5}{8}$ te bedingen; $2\frac{1}{2}$ dito bijzonder gewild en $56\frac{5}{8}$ ook à $56\frac{3}{4}$ in kleine partijtjes afgegeven; 4 pCt. Weenerbank bij *Goll en Comp.* $92\frac{1}{4}$ gebleven met koopers; nieuwe Weener aandeelen 728 à 750 *f*.

Columbia. Iets flaauwer; 2de leening 100 pond bleef $32\frac{1}{2}$; coupons $7\frac{5}{8}$ *f*; *Peru* $28\frac{3}{4}$ à $28\frac{1}{4}$; coupons $6\frac{1}{2}$ *f*; *Brazilie* 90 à $89\frac{3}{4}$, $\frac{1}{4}$, 89, $88\frac{7}{8}$ op het eind der beurs gedaan. De handel over het algemeen was heden in de Zuid-Amerikaansche fondsen minder geanimeerd, dan het sedert eenigen tijd het geval was.

Beurs van den 5den Mei.

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. Doordien de inkoopen in dit effekt voor Engelsche rekening voortduren, heeft zich de prijs derzelven allengskens tot $50\frac{7}{8}$ toe gesteld: er bleef zelfs tot dezen koers nog veel kooplust; 5 pCt. $102\frac{15}{16}$ à 103 bij weinige affaire; kansbiljetten, welke met $26\frac{5}{8}$ *f* openden, stegen allenskens tot $26\frac{7}{8}$ toe, en waren nog tot dezen prijs te plaatsen; oude sijndicaat $96\frac{1}{8}$; nieuwe van $81\frac{3}{4}$ tot $82\frac{1}{8}$ toe gedaan. Aandeelen handel maatschappij $107\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$ a $\frac{1}{4}$ gebleven.

Spanje. 5 pCt. perpetuëlen 50, $50\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{7}{16}$ gedaan en bleven tot dezen koers gezocht; 3 pCt. $31\frac{3}{8}$ à $\frac{1}{2}$; uitgestelde meerder gevraagd, $21\frac{1}{2}$ à $\frac{5}{8}$; obligatien cortes $50\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$ ook 51 gedaan; coupons 33 zonder handel.

Russische en Oostenrijksche als gisteren.

Brazilie $89\frac{1}{4}$ à $\frac{1}{2}$; *Columbia* en *Peru* onveranderd.

ARNHEM, den 6den Mei.

Gisteren avond, omstreeks 7 uren, kwam alhier andermaal eene verzameling Wurtembergsche landverhuizers, ten getale van 62 personen, aan; welke, na behoorlijke contrôle, hare reis naar Amsterdam heeft voortgezet, ten einde zich daar, aan boord van het Nederlandsche vaartuig: *Daniel* en *Wilco*, kapitein *Hage Folkerts Klein*, naar Noord-Amerika in te schepen.

— Uit Antwerpen schrijft men, van de vorige maand, dat Ds. *Goedkoop*, predikant te Gent, die door ziekte en zwakheid verhinderd was geweest den 29sten Maart zijne predikbeurt te vervullen, ofschoon hij op dien dag zijn dienstwerk voor zijne gemeente reeds kon hervatten, aldaar de ldienst bij de Ned. Hervormde gemeente, had vervuld. Negen geloofsleerlingen, door hem onderwezen, werden ten overstaan van twee leden des kerkenraads tot leden der gemeente aangenomen; dezelve werden op den 2den Paaschdag openlijk bevestigd. Bij gelegenheid van dit bezoek, had gemelde predikant ook in de gevangenis te St. Bernard en te Vilvoorden die herdelijke bezoeken gedaan, waarin hij in de maand Maart, ter oorzake zijner ziekte, verhinderd was geweest.

Uit Maastricht meldt men, dat Ds. *B. A. Jonckers*, oudste leeraar, na eene ruim 43 jarige Evangeliedienst, waarvan bijna 20 jaren in die gemeente, door Z. M. eervol emeritus was verklaard, met een daarbij vastgesteld pensioen, in te gaan op 1 Mei 1835.

Mengelwerk.

Landverhuizing.

Het is in der daad een bedroevend verschijnsel, de zucht naar landverhuizing ook in ons rijk te zien stand grijpen, waar zich, vroeger, zoo veel buitenlanders kwamen nederzetten, die in hun Vaderland geene zoo gewenschte middelen van bestaan konden vinden, als op onzen vrijen bodem. In het naburige *Duitschland* moge die zucht, reeds eenige jaren achtereen, door tallooze landverhuizingen naar *Noord-Amerika*, eene allerbelangrijkste verwezenlijking verkregen hebben, en wel zoodanig, dat wij hier, nog kort geleden, een aanzienlijk gezelschap van Duitsche landverhuizers zagen aankomen en te scheep naar *Amsterdam* vertrekken, dat een aanzienlijk kapitaal bezat, ter bestrijding der transportkosten zoowel als ter uitbreiding van deszelfs doel ter plaatse zijner eigenwillige bestemming: hier te lande was die zucht, dat verlangen tot het verlaten van den geboortegrond en het elders zoeken van betere middelen van bestaan, tot nog toe onbekend. Onzer landbouwende volksklasse was het, in weerwil dier voorbeelden, nog niet in de gedachte gekomen, in een ander werelddeel te gaan beproeven of zich daar vruchtbaarder bronnen van bestaan opleden, dan op onzen, in kunstvlijt zoo milden bodem. Aan den vooreuderlijken geboortegrond, door de naauwste banden van vaderlandsliefde en bloedverwantschap verknocht, vond de Nederlandsche landman tot hiertoe, in spijt van den buitenlandschen veldbouwer, nog altijd genoegzame middelen, om met de zijnen een eerlijk stuk dagelijksch brood te kunnen verdienen, dat zijner dankbare tevredenheid ter voldoening mogt verstrekken.

Maar de tijd, die alles van gedaante doet veranderen, schijnt ook thans dat vaderlandslievend gevoel den bodem te hebben ingeslagen, en de zucht tot landverhuizing bij onze landbouwende volksklasse te hebben doen ontwaken.

De gewigtige vraag, waarop het, bij de overweging van dit vreemde verschijnsel, aankomt, is de gegrondheid der klagten over den ontoereikenden toestand onzes nationalen landbouws ter bevordering of handhaving van de middelen van bestaan onzer landbouwende volksklasse.

Een onzer geachte volksvertegenwoordigers heeft, onlangs, het onderzoek dier vraag tot een punt van overweging gekozen, en het zich, dien ten gevolge ten pligt gesteld een voorstel in onze Tweede Kamer te doen, tot het inzenden van een adres aan Z. M. den Koning, den wensch inhoudende, om eene commissie te doen benoemen tot het onderzoek dier algemeene klagten. Genoemd voorstel werd, om de belangrijkheid der zaak, in gedachte kamer bij meerderheid van stemmen aangenomen, schoon het velen voorzeker niet weinig zal hebben bevreemd, enkele leden onzer Tweede Kamer tegen dit voorstel te hebben zien stemmen, die niet te min tot onze landprovincien behooren, waar de toestand van den landbouw verre van bloeijend kan genoemd worden.

Van geheel anderen uitslag daarentegen was de beraadslaging over dit voorstel in onze Eerste Kamer. Dáár werd het als onaannemelijk beschouwd, en, ten gevolge dier beschouwing, verworpen: zoodat het onderzoek naar de gegrondheid of ongegrondheid der bestaande klagten voor als nog ter zijde is gesteld.

Dat het in te dienen adres en het daarin vervatte verzoek bij genoemde Eerste Kamer strijdig zou geoordeeld zijn met den geest onzer instellingen, gelijk sommigen meenen, is niet aan te nemen. Een adres aan den Koning tot het benoemen eener commissie tot het opsporen der billijke of onbillijke gronden tot algemeene klagten, sluit immers niets inconstitutioneels in zich, en zou veelligt aanleiding hebben gegeven om het juiste midden, dat, zonder naauwkeurig, onpartijdig onderzoek van vele zaken, zoo moeijelijk te vinden is, [illegible] te treffen. Wat heeft de Eerste Kamer dan bewogen? Dat weten wij niet.

Onze wetgevende magt is intusschen, tot nadere oproeping, uit een gegaan en de nadere overweging van het allerbelangrijkst onderzoek aangaande den wezenlijken toestand van onzen landbouw onmogelijk, bijaldien namelijk het gouvernement zelve zoodanig onderzoek niet mogt verlangen tot stand te brengen, waarop misschien wel eenige hoop te bouwen is; want, ofschoon de Eerste Kamer het voorstel van de Tweede Kamer heeft afgewezen, behoudt het besluit van de laatste toch zijne kracht in de algemeene opinie, en schijnt ook het gouvernement het er niet voor te kunnen houden, dat de afwijzing der Eerste Kamer bewijs oplevert, dat er geen onderzoek der zaak, zoo als de Tweede Kamer verlangde, noodzakelijk is en dezelve nu maar stil kan blijven rusten.

De zaak vordert allezins een onpartijdig, naauwlettend onderzoek. Blijft de landbouw in den tegenwoordigen hoogst nadeeligen toestand, dan moeten de landprovincien meer en meer verarmen, zoodat eindelijk geen raad meer dienen kan.

Met klimmend leedgevoel zou voorzeker elk regtschapen Nederlander nieuwe berigten in onze nieuwsbladen lezen, zoo als dat uit *Groningen* van den 3osten ll.; en toch vreezen wij zonder krachtdadige maatregelen ter verbetering van onzen nationalen landbouw, dat het eens gegeven voorbeeld ligtelijk navolgers zou kunnen vinden, tot ondermijning van den vaderlandlievenden geest, die tot hiertoe den Nederlandschen landbewoner, zoo wel als den stedeling, aller lofwaardigst, en zelfs in spijt van den buitenlander, heeft doen kennen!

De Zandvoort nabij den Dalwagen,

tusschen de Over- en Neder-Betuwe.

De tijd moge veel veranderen; oude misbruiken, dwaze vooroordeelen, van de voorvaderen ons overgeleverd, moge het nageslacht als nietig, schadelijk en onwaardig beschouwen: er blijven echter nog altijd, in het midden van duizende verbeteringen, eenige wenschenswaardige zaken over, aan welker daarstelling niemand schijnt te denken, ofschoon elk het drukkende en lastige der oude inrigting gevoelt.

Geene zaak trok in de laatste jaren meer de oplettendheid van het gouvernement, dan de verbetering van allerlei wegen, zoowel van diegene, waarop het algemeen belang des koophandels berust, als van dezulke, welke de gemeenschap tusschen dorp en dorp, stad en stad in onze provincie bevorderen. Hoogst merkwaardig is het echter, dat in eenen tijd, waarin bijna niets onveranderd gelaten wordt, nog altijd de hoofdweg tusschen *Over-* en *Neder-Betuwe* geheel aan de opmerking schijnt te ontglippen. Er ligt, namelijk, in het midden tusschen *Rijn* en *Waal*, een weg, die door onze wijze vaderen aangelegd schijnt te zijn, om in den kortsten tijd zich door de *Betuwe* naar beneden te kunnen begeven. Deze weg, in een onmiddellijk verband met de groote zandwegen van *Nijmegen* op het *Lekskes-* en *Ophausdensche* veer en met den wal der *Linge*, blijft echter nog altijd verwaarloosd, als een gedenkstuk van overoude barbaarsche tijden, in het schoone Betuw-dal zich vertoonen.

Elk reiziger, toch, is genoodzaakt, zoo menigmaal het weder eenigzins vochtig is uren om te rijden, zoo hij niet op dezen korten afstand in slijk verzinken of in water verdrinken wil.

Klaas Bruin zong reeds in het jaar 1713 in zijne *Kleefsche Arkadia*, op droevigen toon, over dezen Dalwagen den navolgenden zang:

Wat rampelige weg vertoont zich voor mijn oogen!
De wagen schokt, als wierd hij van de zee bewogen!
Duurt dit nog langer, hij lost ligt te vroeg zijn vragt!
Dalwagen, ik had u zoo aaklig niet verwagt!

En toch is deze weg in den loop dezer eeuw onveranderd gebleven. Zelfs ontbreekt hier, tot schande voor onzen tijd, in een zoo druk bezocht oord, nog altijd eene brug over eene beek, die den weg doorklieft. Ieder reiziger is genoodzaakt, het zij hij te paard zit, of zachtjes zich in zijnen wagen wiegt, zijn leven aan de onzekere golven toe te vertrouwen; — ja menigmaal stijgt dit stroompje in het regenachtige saizoen tot zulk eene hoogte, dat rijtuig en paard al zwemmende dit wonder van dwaasheid in deze verlichte eeuw moeten doorklieven. Hoe onbegrijpelijk, in eenen tijd, waarin alle oude misbruiken afgeschaft zijn! Moeten dan de *Over-* en *Neder-Betuwe* nog altijd vijandelijk gescheiden blijven?

Moeten handel en nijverheid hier nog gedurig een beletsel vinden? Moet de vreedzame reiziger zijn effen pad op deze plaats zoo gevaarlijk verstoord zien? Blijven de koopsteden *Arnhem*, *Nijmegen*, *Tiel* en *Wageningen* en alle dorpen der *Over-* en *Neder-Betuwe* nog altijd zoo blind voor hun eigen belang, dat zij deze geringe kosten schuwen, en liever eenen gevaarlijken en langen weg over de dijken verkiezen, dan, met weinig kosten, zich gemak en veiligheid te bezorgen?

De gansche zaak bestaat in het bezanden van eenen weg, slechts een half uur gaans lang, en in het leggen eener brug, slechts weinige schreden breed.

Wie, zoo hij de gesteldheid der *Betuwe* regt kent, schaamt zich niet over zoodanig een verzuim, — ja veracht niet het eigenbelang van enkele personen, hetwelk zoodanig eene schoone inrigting zoo lang in den weg staat? Mogen deze schaamte en verachting de oogen openen van hen, die zoo lang zuchtend onder dit juk geboeid gingen, en nog altijd met eene onbegrijpelijke dwaasheid denzelfden last blijven dragen, hen bewegen om alles in het werk te stellen tot volvoering dezes werks, een werk, van onmiddellijk belang voor elken Betuwenaar, en niet zonder gering voordeel voor de Overrijnsche en Overwaalsche landsdouwen; en eerlang de tijd geboren worden, waarin de Zandvoort en Dalwagen nog slechts bekend mogen zijn in romans, die ons vroegere tijden schetsen, gelijk HERMAN VAN APELTERN, in zijnen EDUARD DALHORST, met eene keurige pen van dit meesterstuk van middeleeuwsche dwaasheid gebruik gemaakt heeft.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 5 Mei 1 El 8 Palm 0 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 5 D.
Den 6 dito 1 El 8 Palm 0 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 5 D.

De Hoog Wel Geboren Vrouwe *BARONNESSE VAN PALLANDT*, Geboren VAN DER STAAL, is, den 29sten April 1835, op den Huize ANGERESTEIN bij ARNHEM, van eenen ZOON bevallen.

Heden nacht overleed alhier, na eene kortstondige ziekte van slechts vijf dagen, mijne hartelijk geliefde Huisvrouw *GEERTRUIDA GROOTENHUIS*, Geboren ROELOFS, in den ouderdom van drie en zestig jaren, na eene genoegelijke echtverbindtenis van nagenoeg een en dertig jaren.

Dienende deze algemeene ter bijzondere Kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

ARNHEM, den 4den Mei 1835.

---

§ † § BURGEMEESTER en ASSESSOREN van de GEMEENTE *DOORNSPYK*, PROVINCIE *GELDERLAND*, zijn voornemens, onder nadere Approbatie, op Donderdag den 14den Mei 1835, des voormiddags om elf uur, in de herberg *het Roode Kruis*, te *Doornspyk*, in het openbaar aan te besteden:

Het BOUWEN van eene Nieuwe SCHOOL en ONDERWIJZERSWONING te *Doornspyk*, met de LEVERANTIE van al de daarbij behoorende MATERIALEN.

Waarvan de Teekening en het Bestek, van heden af, ter visie ligt ter Secretarie der gezegde Gemeente, des morgens van 9 tot 12 ure.

De Burgemeester,
VAN JEVEREN.

---

§ § § Mr. *N. G. FRANCKEN*, Notaris te *Elst*, maakt bij deze bekend, dat de aangekondigde openbare verkooping van de heerlijkheden *Loenen* en *Wolferen*, en verdere daarbij in veiling gebragte Goederen, GEEN VOORTGANG zal hebben.

---

§ § § De DIRECTIE der NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ van BRANDVERZEKERING te *Tiel*, maakt bekend, dat op de algemeene Vergadering van Deelhebbers, gehouden op den 24sten April j. l. met algemeene stemmen tot Commissaris is verzocht en benoemd de Hoog Wel Geboren Heer *JAQUES ANDRIEN PROSPER Baron VAN BRAKELL van WADENOYEN*, Lid der Ridderschap in *Gelderland*, honorair Kamerheer van Z. M. den Koning, en zulks in plaats van Jonkheer *OTTO ENGELEN*, Lid der Ridderschap van *Holland*, welke, ingevolge Art. 16 der Statuten, moet aftreden.

Tiel, 5 Mei 1835.

Uit naam van het bestuur,
P. A. REUCHLIN,
Directeur,
H. VAN WESSEM Az.,
Administrateur.

---

† § † De POST VAN VELDWACHTER, in de Gemeente *Zevenaar*, vakant zijnde, waaraan een jaarlijksch traktement is verbonden van *f* 100, mitsgaders *eene kleeding*, worden degenen, die hiertoe mogten inclineren, uitgenoodigd, om zich, *in persoon*, met overlegging van bewijs van goed gedrag, voor den 1sten Junij aanstaande, te vervoegen bij den Heer Burgemeester van *Zevenaar*.

Gepasporteerde Militairen zullen bij voorkeur in aanmerking komen.

---

§ § § De Ondergeteekende heeft de Eer het Publiek te berigten, dat hij, wegens Familie-Betrekkingen, zijn Etablissement van *Deventer* naar *Zutphen* heeft verplaatst. Hij zal voortaan alle Vrijdagen te *Deventer*, in het Logement *den Engel*, bij *J. F. VAN DER HOEK*, te bespreken zijn, zich verders in de gunst van het geëerde Publiek aanbevelende. Hij vleit zich de beste TANDMIDDELEN van het Koningrijk te bezitten, welke door alle geneeskundige Commissien onderzocht kunnen worden; te weten;

Poudre à la Rose het Doosje à	*f* 2.00
Poudre Antiscorbutique het Doosje à . . .	« 1.00
Poudre animal en vegetabil id. à	0.80 Centen.
Poudre Dentifrice id. à	0.70 »
Tandpoeder voor Kinderen id. à	0.60 »

(te gebruiken van het 7de tot het 14de jaar,)

Verders: *Tinctur antiscorbutique* van *f* 3.50, *f* 2.50, *f* 2, *f* 1.50 en *f* 1 het fleschje.

N. B. *Brieven en Geld worden franko verzocht.*

A. F. GALETTE.

BOURICIUS,
Algemeene Postwagen-Diensten.

Vertrek der Diensten van de Onderneming van het Kantoor te *Arnhem*.

DAGELIJKS.

's Morgens ten 6 ure 30 min., naar *Amersfoort*, *Amsterdam*, *Utrecht*, *Leyden*, *'s Gravenhage*, *Gouda*, *Rotterdam*, *Gorinchem*, *Breda*, *Nijkerk*, *Harderwijk*, *Elburg* en *Kampen*.

's Morgens ten 7 ure, naar *Nijmegen*, *Grave*, *'s Hertogenbosch*, *Eindhoven*, *Tilburg*, *Breda*, *Zutphen*, *Deventer*, *Zwolle*, *Kampen*, *Elburg*, *Harderwijk* en *Nijkerk*.

's Morgens ten 11 ure, naar *Wageningen*, *Utrecht* en *Amsterdam*.

's Middags ten 2 ure 15 min., naar *Amersfoort*, *Amsterdam*, *Utrecht*, *Gouda* en *Rotterdam*.

NB. *Deze dienst heeft vervangen die, welke des middags ten 3 ure 30 min. naar Utrecht en Amsterdam alleen pleeg af te gaan.*

's Middags ten 4 ure, naar *Nijmegen*, *Kleef* en verder naar *Duitschland*, naar *Zutphen*, *Deventer*, *Zwolle*, *Meppel*, *Heerenveen*, *Leeuwarden*, *Assen* en *Groningen*.

's Avonds ten 7 ure, naar *Zutphen* en *Nijmegen*.

Van *Utrecht* vertrekt ook nog, des morgens ten 7 ure 30 min., eene Dienst naar *Leyden*, *'s Gravenhage*, *Gouda* en *Rotterdam*, buiten en behalve de bovenvermelde.

Arnhem, den 1sten Mei 1835.

De Directeur,
W. CNOPIUS.

De Koninklijk-Pruissische Snelpost, over *Emmerik* naar *Duitschland*, vertrekt des morgens ten 7 ure.

BERIGT VAN INTEEKENING
OP EENE
Kerkelijke Geschiedenis voor de Jeugd,
DOOR DEN WELEERWAARDEN HEER
B. GLASIUS,

Uit te geven bij wekelijksche of maandelijksche afleveringen ter keuze van elken Inteekenaar.

De prijs van dit Werk (dat in twee jaargangen zal uitkomen en niet voor *Kinderen*, maar voor *Jonge Menschen* en *ongeleerden* is bestemd) is bepaald op 10 Centen per vel van 24 compres gedrukte bladzijden; zoo dat het geheel voor inteekenaars omtrent tien Gulden zal beloopen; doch buiten inteekening met 25 pCt. worden verhoogd.

De uitgave zal aanvangen zoo spoedig een toereikend getal Inteekeningen de belangstelling der Protestantsche Christenen in deze onderneming zal hebben bewezen.

Prospectussen, het doel breeder ontwikkelende, zijn verzonden aan alle voorname Boekhandelaren, die verzocht worden, met medio Mei aanstaande den Ondergeteekenden eene voorloopige opgave van de bekomene deelneming te willen doen.

Amsterdam, [illegible] Mei 1835.

[illegible]

BERIGT.

Met voorkennis en onder approbatie van Z. E. den Heer Gouverneur van *Gelderland*, is bij *C. A. THIEME*, te *Arnhem*, gedrukt en bij de Boekhandelaren in de Provincie verkrijgbaar gesteld:

VERZAMELING VAN REGLEMENTEN, VOOR DE PROVINCIE *GELDERLAND*, bevattende:

1°. *Reglement omtrent de zamenstelling der Staten van de Provincie.*
2°. *Reglement op de Stedelijke Besturen.*
3°. *Reglement op het Bestuur ten Platten Lande.*
4°. *Instructie voor de Gemeente-Ontvangers ten Platte Lande.*
5°. *Reglement op het beheer en onderhoud der Buurtwegen.*

Voorts houdt deze verzameling in een *Alphabetisch Register* op elk der bovengenoemde Reglementen, waardoor dit boekje van de hoogste nuttigheid is voor de heeren leden der Provinciale Staten, heeren Burgemeesters, Wethouders, Assessoren, Gemeente-Raden, Ontvangers, enz. De prijs is, in een cartonnen bandje, *f* 2.20.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.